

OKREPLJENO JAMSTVO ZA MLADE

Jana Rožac

Zavod RS za zaposlovanje

 jana.rozac@ess.gov.si

Vključevanje mladih – družbeni izziv?

Zakaj politike za spodbujanje vključevanja mladih?

- 11.2% oz. **8 mio mladih v EU** je NEET
- 10.1% med moškimi and 12.5% med ženskami

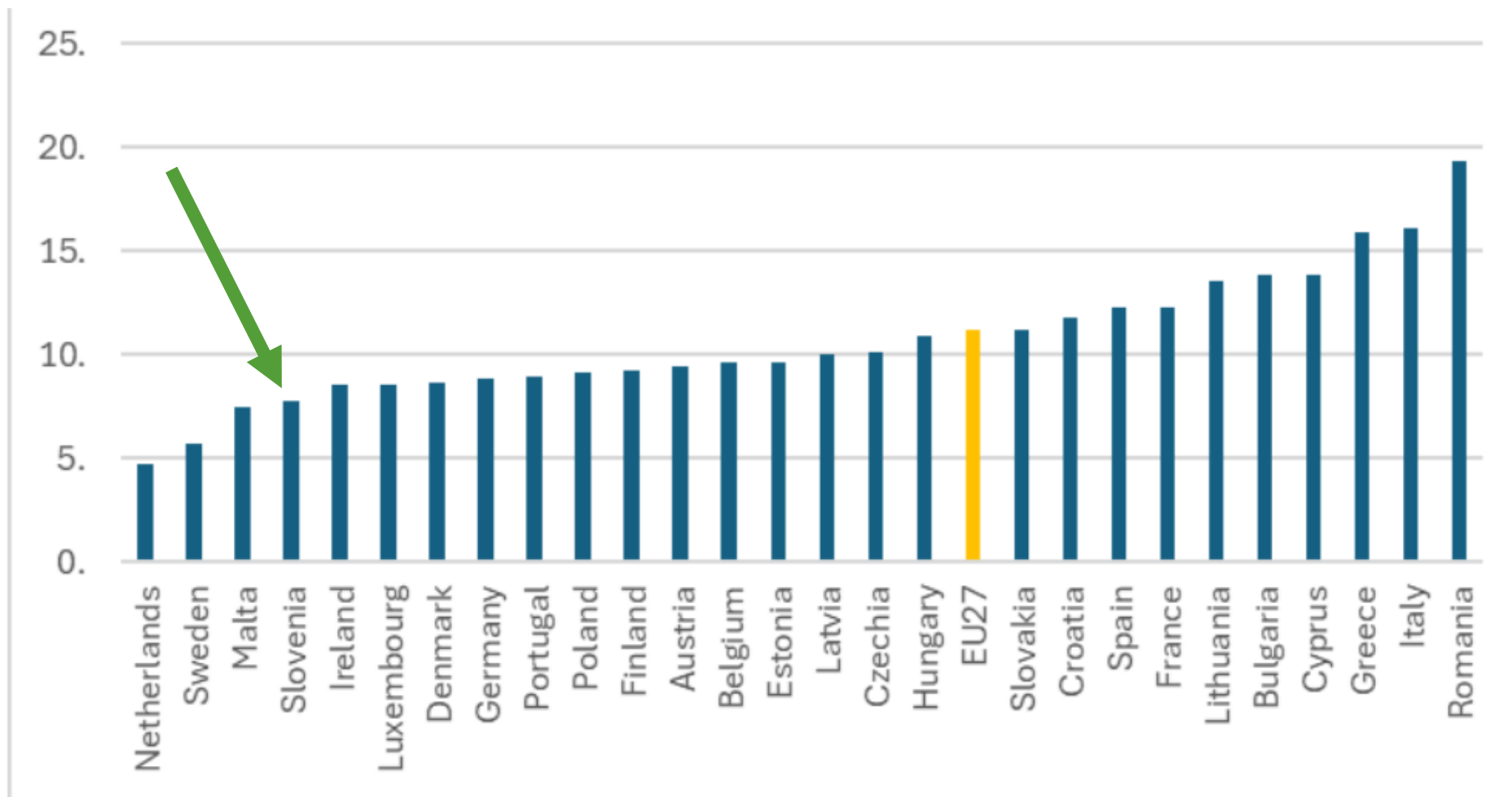
Not in **E**mployment, **E**ducation or **T**raining - **NEET**

Faktorji tveganja:

- Nizka izobrazba (+300%)
- Starši z nizko izobrazbo (+200%)
- Priseljenci (+70%)
- Ženske (+60%)
- Invalidnost / posebne potrebe (+40%)
- Ločeni starši (+40%)
- Brezposelni starši (+17%)

Vpliv neaktivnosti na prihodnost!

Statistika po EU državah - NEET

Ekonomski strošek

Kakšna je bila izguba EU gospodarstva v 2023 zaradi nezmožnosti integracije oseb NEET na trg dela?

To je zgolj konzervativen približek, ki ne upošteva stroškov, ki so povezani z asocialnim stilom življenja, deviantnostjo, odvisnostmi, težavami v duševnem zdravju ..

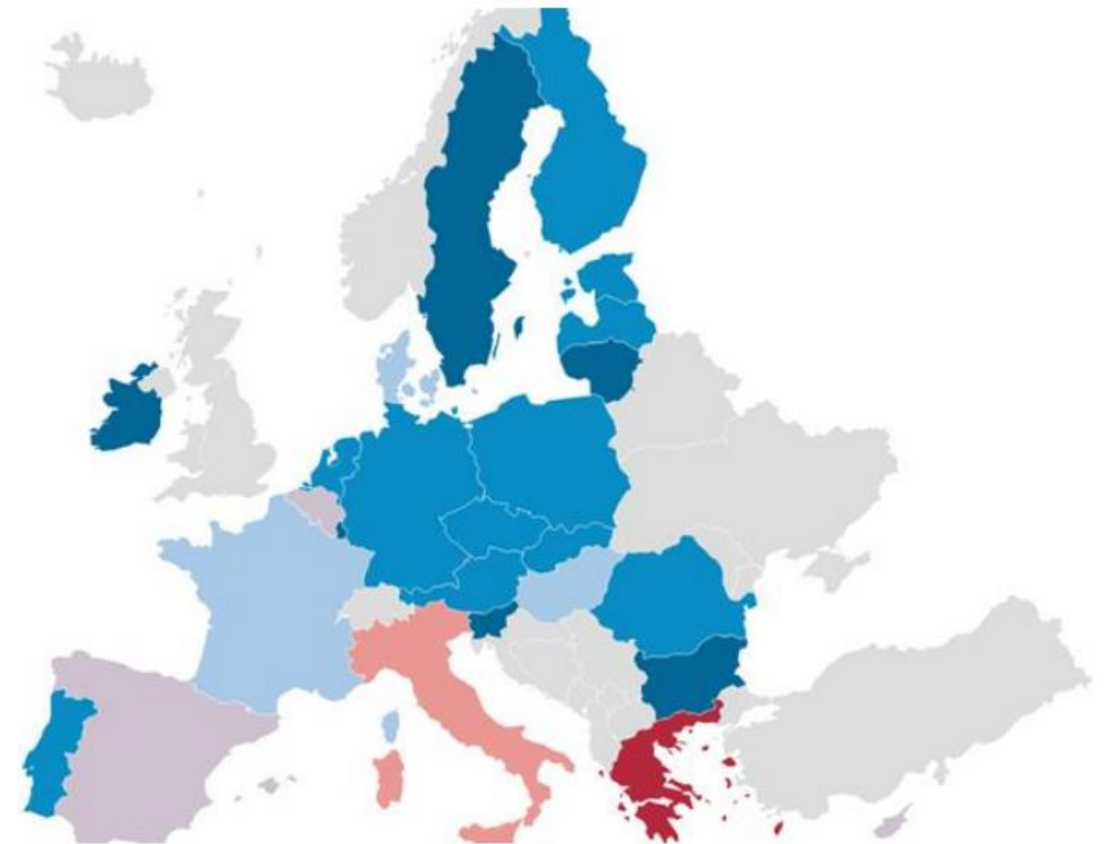
Stroški na državo

Najvišji delež BDP

- Grčija
- Italija

Najnižji delež BDP

- Švedska,
- Irska,
- Bolgarija,
- Luksemburg
- Slovenija

Odzivi politik

- ✓ 2010 EU2020 agenda - Youth on the Move.
- ✓ 2011: Youth Opportunity Initiative.
- ✓ 2012 Youth Employment Package.
- ✓ 2013 **Jamstvo za mlade:** prva iniciativa, ki osebe NEET izpostavlja med cilji.
- ✓ 2017: The European Pillar of Social Rights
- ✓ 2020 **Okrepljeno jamstvo za mlade**

Kaj je Okrepljeno Jamstvo za mlade?

Zaveza držav članic EU, da vse osebe mlajše od 30 let prejmejo kvalitetno ponudbo za :

- ✓ **Zaposlitev**
- ✓ **Izobraževanje**
- ✓ **Vajeništvo**
- ✓ **Pripravnništvo**

Kdaj? **V Roku 4 mesecev.**

Kako deluje?

- ✓ **Od leta 2014 je vsaka država članica vzpostavila svojo infrastrukturo JM**
- ✓ V vsaki državi članici **Koordinator Jamstva za mlade** spremlja izvajanje Jamstva za mlade
- ✓ **Različni izvajalci**
- ✓ **Različni ukrepi in metode financiranja:**
ESS, ERDF, LEADER, RRF, Norveški skladi, drugi projekti.
- ✓ **Post-pandemska „okrepitev“:**
 - Mladi U30
 - Poudarek na tailor-made pristopih

Organizacija JM v Sloveniji

- ✓ **Koordinator** Jamstva za mlade: MDDSZ
- ✓ **Ustanove, ki izvajajo JM:**
 - ✓ MDDSZ in ZRSZ
 - ✓ Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport
 - ✓ Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
 - ✓ Ministrstvo za kulturo
- ✓ **Vstopna točka** – ZRSZ
- ✓ Neformalna strokovna skupina za spremljanje JM
(ministrstva, zavodi, predstavniki mladih)

#YouthGuarantee

Slovenija – Trendi

Pade stopnje brezposelnosti

- **7,3 %** stopnja brezposelnosti (SURS, 15-29 y)
- **7,6 % stopnja** NEET (EUROSTAT, 2024)

Pozno vključevanje na trg dela

- Vključenost v terciarno izobraževanje
- Diploma
- Študentsko delo

Delež neregistriranih NEET

- Več kot 50 %, raste
- NEETi 25 - 29 višji delež
- Past neaktivnosti za nekatere skupine (socialni prejemki, revščina)

Strukturne značilnosti

- 44,2 % iskalcev prve zaposlitve
- 24,5 % DBO
- 44 % nizko izobraženi
- 4,2 % invalidi

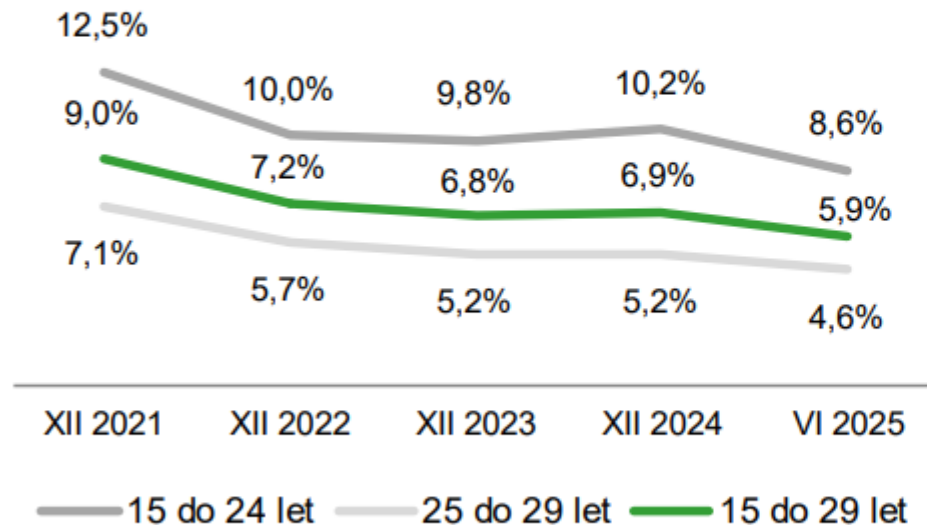

Aktivno na
karierni poti
#Jamstvozamlade

Brezposelnost mladih v Sloveniji

Stopnje brezposelnosti

Gibanje stopnje registrirane brezposelnosti

Stopnje brezposelnosti:

	obdobje	starost	stopnja v %	
- registrirana	VI 2025	15-24 let	8,6	
		25-29 let	4,6	
		15-29 let	5,9	←
- anketna (vir: SURS, Aktivno in neaktivno prebivalstvo)	2. četrt. 2025	15-24 let	11,7	
		15-29 let	7,3	←
- anketna, sezonsko prilagojena (vir: EUROSTAT)	VI 2025	15-24 let	11,2	

Registrirani brezposelni mladi

Število
brezposelnih

Prijave
brezposelnih

Odjave
brezposelnih

Struktura
brezposelnosti

Število prejemnikov
denar. nadomestila

NEET - ranljive skupine

- Ženske

- Skrb za družinskega člana (vodilni razlog pri ženskah NEET)
- Migranti

- Romi
- Nižje izobraženi (ISCED 0-2)

- Neaktivni (težave z dosegom)

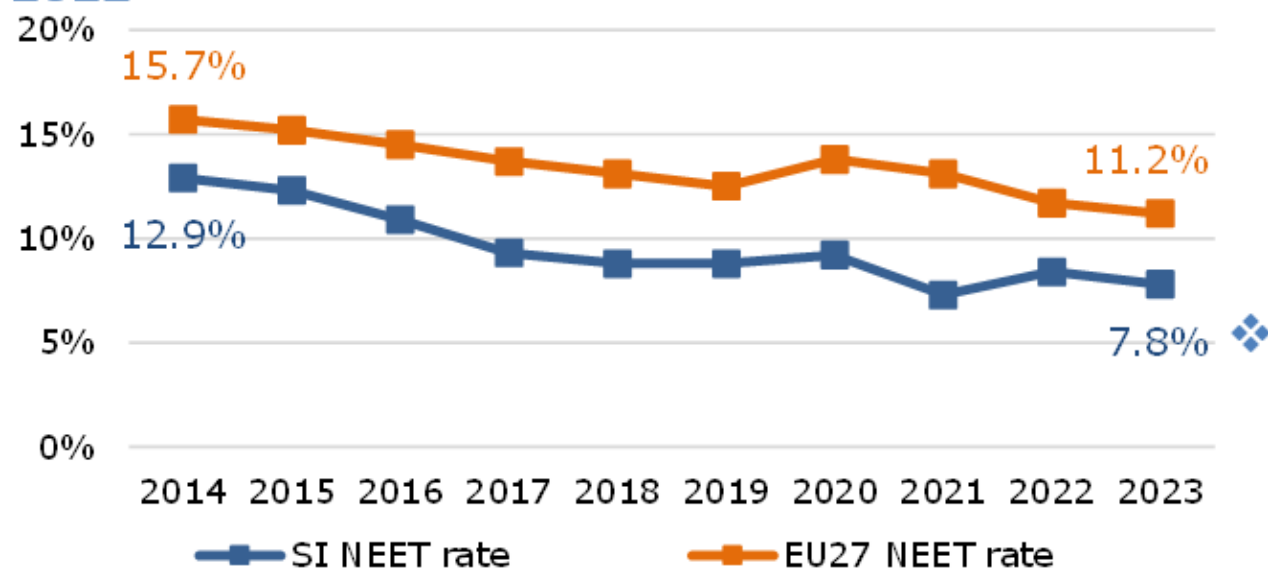

- Invalidnost ali bolezen (vodilni razlog pri moških NEET)

Učinki Jamstva za mlade v Sloveniji

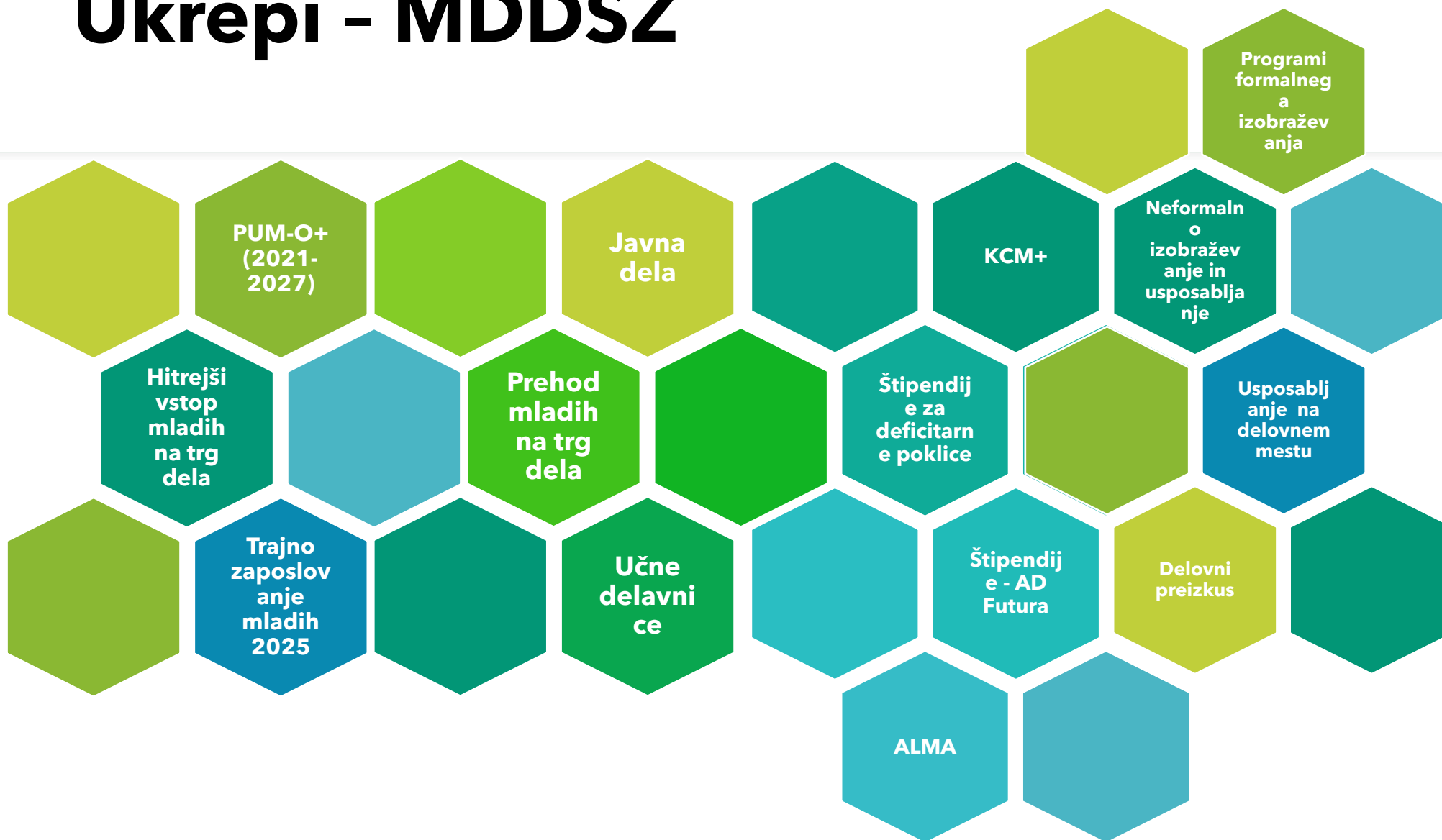
- ↓ Padec deleža NEET od 2014
- ↓ JM doseže 41 % NEETov (vključno z neregistriranimi)
- ↑ 40 % registriranih NEETov prejme kvalitetno ponudbo v 4 mesecih
- ↑ 50 % izhodov izpolnjuje zavezo 4 mesecev
- ↑ 66 % ostane pozitivnih po 6 mesecih

Figure 1 – NEET rate 15-29 (%), Slovenia, 2014-2022

Source: Eurostat, Labour Force Survey (EU-LFS)

Ukrepi - MDDSZ

Ukrepi – MVI in MVZI

Vzpostavitev
**celovitega
podpornega
okolja** za
uspešen
študij
študentov in
izboljšano
kakovost
študijske
izkušnje

Pridobitev
**praktičnih
znanj in
kompetenc**
študentov v
delovnem
okolju za lažji
prehod na trg
dela

Z
**mladinskim
delom** proti
prekarnosti
mladih

Ukrepi – MK, MGTŠ in MKGP

Štipendije za
specializirane poklice v
kulturi

Zagonske subvencije
za inovativna **start-up**
podjetja

Spodbujanje
ustvarjalnosti, podjetnosti
in inovativnosti med
mladimi (**POPRI, UPI**)

Dopolnilna
dohodkovna podpore
za **mlade kmete**

Poklicno in strokovno
izobraževanje

Podpora za
vzpostavitev
**gospodarstev mladih
kmetov**

Podporno okolje za
podjetništvo

Spodbude za zaposlovanje mladih

5 000 € subvencije za zaposlitev na NDC

STRUKTURA VKLJUČENIH MLADIH (TZM)

- ✓ 51 % U25
- ✓ 41 % ženske
- ✓ 21 % DBO
- ✓ 12 % ISCDE 0-2

Cca 30 mio € EU – ESS sredstev.

Mladi imajo višje
tveganje za
PREKARNO DELO, a
želijo fleksibilnost

Spodbude za zaposlovanje mladih

Rezultati?

- ✓ 7 380 vključenih brezposelnih <29 let.
- ✓ **90% še vedno v zaposlitvi po 18 mesecih.**

Nadgrajeni program: **HITREJŠI VSTOP MLADIH NA TRG DELA** vključuje: mentorstvo + min 30 ur usposabljanja pri zunanjem izvajalcu za mentorja in udeleženca.

Projektno učenje za mlajše odrasle +

Podpora ranljivim mladim NEET pri vključevanju na trg dela

Vključevanje RANLJIVIH SKUPIN

- ✓ DBO,
- ✓ osipniki, nizko izobraženi
- ✓ migranti,
- ✓ težave v mentalnem zdravju,
- ✓ deviantno vedenje, nasilje v družini...

Projektno učenje za mlajše odrasle +

FORMAT: vključitev do 1 leta, povračilo stroškov za aktivnost in prevoz.

- ✓ Oblikovanje **poklicne identitete**
- ✓ Razvoj **mehkih veščin**
- ✓ Vzpodbujanje vključevanja in **aktivne udeležbe**

GP #2: Project Learning for Young Adults

- ✓ **Lokalni izvajalci** (12 – 13) programa – nevladne ali mladinske organizacije
- ✓ Različne **AKTIVNOSTI in PROJEKTNO DELO** (osebna rast, razvoj kariere, trening mehkih veščin, digitalne veščine, športne aktivnosti, prostovoljstvo, ...)
- ✓ Skupinsko in **individualno svetovanje, mentorska in peer podpora**

Projektno učenje za mlajše odrasle +

Rezultati:

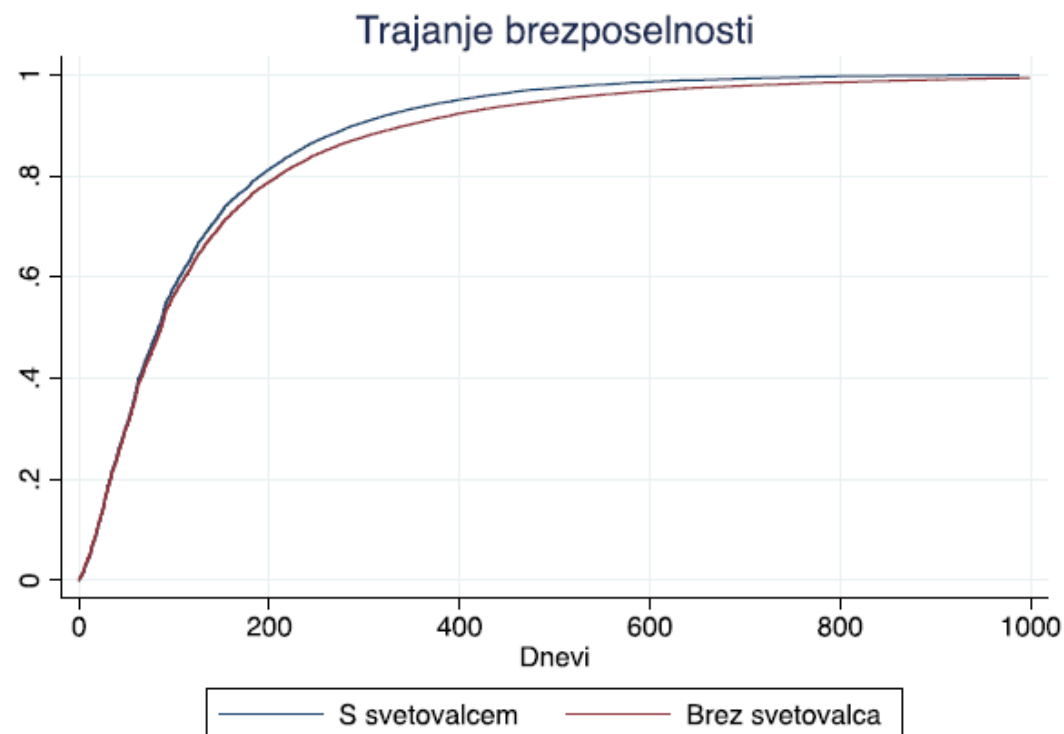
- Trajanje: 2016 – 2023
- Št. udeležencev: **3 067** (15 – 26 let)
- Izhodi v zaposlitev - **9,72%**
- Izhodi v izobraževanje- **11,19%**

PUM-o+ Plus (2023 – 2028) za 15 – 29 letnike.

Krepitev dela ZRSZ z mladimi

Uvedba specializiranih svetovalcev za mlade pri ZRSZ (projekt – redna dejavnost)

- ✓ **Mladi** svetovalci (31 – 35 let)
- ✓ **Psihologi** in socialni delavci
- ✓ Intenzivna **usposabljanja**
- ✓ **Manj formalen pristop**, gradnja zaupanja
- ✓ Sodelovanje **z lokalnimi NVO in DD**
- ✓ Več učinka na **dolgotrajno brezposelne**

Krepitev dela ZRSZ z mladimi

Analiza:
razlika v
pristopu v
primerjavi z
drugimi
svetovalci

VEČ

MANJ

Vključevanj v APZ

Ponudb za usposabljanje in
izobraževanje

Intenzivno napotovanje na DM

Intenzivna komunikacija s
svetovalcem

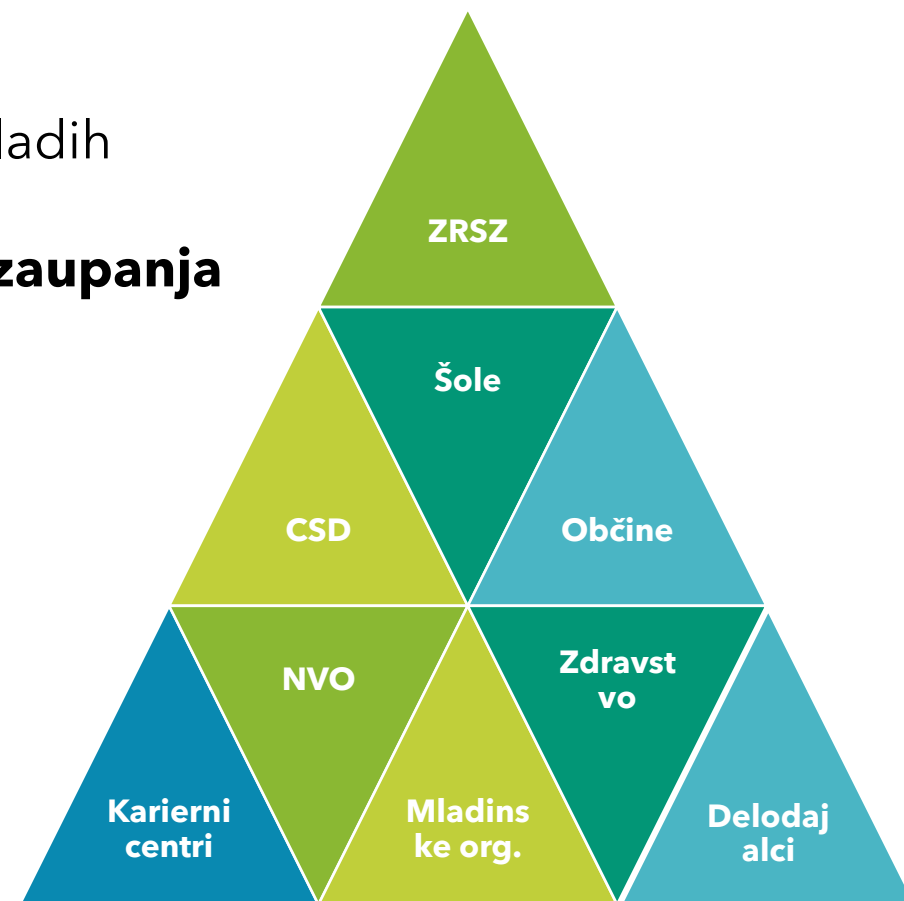
Administrativnih del

Skupinskih aktivnosti

Ključne ugotovitve

- ✓ Ključno je razviti **dobre kanale za dostopanje** do mladih
- ✓ Grajenje podobe ustanove med mladimi – **grajenje zaupanja**
- ✓ Močno **sodelovanje med partnerji** na lokalnem in nacionalnem nivoju
- ✓ Izzivi z **zbiranjem podatkov**
- ✓ **Personalizirane** in **individualizirane** storitve
- ✓ **Digitalizacija** storitev

Zavod Republike Slovenije
za zaposlovanje

VPRAŠANJA?

Jana Rožac

Zavod RS za zaposlovanje

✉ jana.rozac@ess.gov.si

#YouthGuarantee